

ТФА Ш.Мәрҗани ис. Тарих институты
Татарстан Республикасы мәдәният министрлыгы
Татарстан Республикасы Милли китапханәсе

Конференция программасы

**«ӘНВӘР ХӘЙРИ УКУЛАРЫ:
МИЛЛИ-МӘДӘНИ МИРАСНЫ БАРЛАУ,
ӨЙРӘНҮ ҺӘМ ПРОПАГАНДАЛАУ ЮЛЫНДА»**

27 ноябрь 2015 ел

Казан

Хөрмәтле _____!

Сезне **2015 елның 27 ноябрендә** Татарстан Республикасы Милли китапханәсенең төп бинасындагы Зур уку залында узачак **«ӘНВӘР ХӘЙРИ УКУЛАРЫ: Милли-мәдәни мирасны барлау, өйрәнү һәм пропагандалау юлында»** исемле фәнни-практик конференциядә катнашырга чакырабыз.

Конференцияне уздыру урыны:
Казан шәһәре, Кремль урамы, 33 йорт.

Конференциянең эш тәртибе:

9.30–10.00. Регистрация

10.00–12.00. «Әнвәр Хәйри укулар»ын ачу, Беренче сессия

12.00–13.00. Төшке аш

13.00–16.00. Икенче сессия

16.00–16.30. Конференциягә йомгак ясау

Регламент:

Докладлар – 15 минут

Чыгышлар – 5 минут

2015 елның 27 ноябре, жомга көн

**Татарстан Республикасы Милли китапханәсенен
төп бинасындагы Зур уку залы**

10.00–10.20. «Әнвәр Хәйри укулар»ын ачу

Рафаил Сибгат улы ХӘКИМОВ, тарих фәннәре докторы, Ш.Мәржани ис. Тарих институты директоры, ТФА академигы, ТФА вице-президенты

Гүзәл Азатовна НИГЪМӘТУЛЛИНА, Татарстан Республикасы мәдәният министры урынбасары

Разил Исмагыйль улы ВӘЛИЕВ, Татарстан Республикасы Дәүләт советының Мәгариф, мәдәният, фән һәм милли мәсьәләләр комитеты рәисе

10.20–12.00. БЕРЕНЧЕ СЕССИЯ.

«Әнвәр Хәйри хезмәттәшләре истәлекләрендә»

Модераторлар: Индус Таһиров, Жәүдәт Сөләйманов

Индус Ризак улы ТАҒИРОВ, тарих фәннәре докторы, профессор, ТФА академигы

Әнвәр Хәйри һәм татар мәдәните язмышы

Фәрит Мирза улы СОЛТАНОВ, фәлсәфә фәннәре докторы, ТФА аспирантура бүлеге мөдире

Әнвәр Хәйриниң Г.Ибраһимов ис. Тел, әдәбият һәм тарих институтында эшләгән еллары

Жәүдәт Шәүкәт улы СӨЛӘЙМАНОВ, техник фәннәр докторы, профессор, «Гамәли семиотика» институты директоры, ТФА академигы

Галим һәм остаз Әнвәр Хәйри «Сәләт» аланында

Лена Кэлимулла кызы ТАЖИЕВА, филология фәннәре кандидаты
Галимнең ижат лабораториясе

Диләрә Габделкави кызы ГЫЙМРАНОВА, тарих фәннәре
кандидаты, Ризаэддин Фәхрэддин мемориал музейе директоры
Әнвәр Хэйри – остаз һәм тәрбияче

Заһир Рәхмәтулла улы ШӘЙХЕЛИСЛАМОВ, филология фәннәре
кандидаты, ТФА Г.Ибраһимов ис. Тел, әдәбият һәм сәнгать инсти-
тутының Язма һәм музыкаль мирас үзәге өйдәп баручы фәнни
хезмәткәре

Гыйлем мәгарәсенә Әнвәре – милләт хадиме Хэйри

Фәймә Гариф кызы ГАТИНА, «Аксубай жирлекара үзәк китап-
ханәсе»нең китап укучыларга хезмәт күрсәтү бүлегә мөдире
Тарихыбыз, мәдәниятебез күрке – галим Әнвәр Хэйри

12.00–13.00. Төшке аш

13.00–16.00. ИКЕНЧЕ СЕССИЯ
«Язма мирасны өйрәнүнең кайбер мөһим мәсьәләләре»

Модераторлар: Айрат Заһидуллин, Данияр Гыйльметдинов

Рәшит Габделфәрт улы ГАЛЛӘМ, тарих фәннәре кандидаты, Ш.Мәржани ис. Тарих институтының яңа тарих бүлеге өлкән фәнни хезмәткәре

Х гасыр гарәп илчесе һәм сәяхәтчесе Ибн Фадлан (Фазлан) язмаларының тарихи әһәмияте

Илнур Мидхәт улы МИРГАЛИЕВ, тарих фәннәре кандидаты, Ш.Мәржани ис. Тарих институтының М.Г.Госманов ис. Алтын Урда һәм татар ханлыклыкларын өйрәнү үзәге мөдире
Әбүбәкер Каләндәр Руми мирасы

Ильяс Альфред улы МӨСТӘКЫЙМОВ, тарих фәннәре кандидаты, ТР Министрлар Кабинеты каршындагы Баш архив идарәсенә архив документларын гыйльми файдалану һәм халыкара элементләр секторы мөдире

«Гали хан»мы, «Илһам хан»мы, «Әдһәм хан»мы?

Марсель Ибраһим улы ӘХМӘТЖАНОВ, филология фәннәре докторы, ТФА Г.Ибраһимов ис. Тел, әдәбият һәм сәнгать институты баш фәнни хезмәткәре

Халык медицинасын өйрәнү өлкәсендә Әнвәр Хәйринен табышлары

Альта Хәҗи кызы МӘХМУТОВА, тарих фәннәре кандидаты, доцент

Бәзәкә авылына ничә ел?

Лилия Фәрит кызы БАЙБУЛАТОВА, тарих фәннәре кандидаты, Ш.Мәржани ис. Тарих институтының М.Г.Госманов ис. Алтын Урда һәм татар ханлыклыкларын өйрәнү үзәге өлкән фәнни хезмәткәре

Р.Фәхреддин мирасын кайтаруда Ә.Хәйри роле

Илһам Госман улы ГӨМӘРОВ, филология фәннәре кандидаты, ТФА Г.Ибраһимов ис. Тел, әдәбият һәм сәнгать институтының Язма һәм музыкаль мирас үзәге мөдире

Тарихи чыганақ буларак Морад Рәмзинең «Тәлфикь әл-әхбар фи вакаифь Казан вә Болгар вә Мулүк әт-татар» хезмәте

Айдар Гарәфетдин улы ХӘЙРЕТДИНОВ, фәлсәфә фәннәре кандидаты, Ш.Мәржани ис. Тарих институты өлкән фәнни хезмәткәре

Муса Жаруллаһ Бигиевнең куен дәфтәрләре

Илдус Котдус улы ЗАҺИДУЛЛИН, тарих фәннәре докторы, Ш.Мәржани ис. Тарих институтының яңа тарих бүлегә мөдире

Мөселманнарның 1905 елгы петицияләрендә ижтимагый фикер чагылышы

Айрат Жихангир улы ЗАҺИДУЛЛИН, Татарстан Республикасы Милли китапханәсенең кулъязмалар һәм сирәк китаплар бүлегә мөдире

Татарстан Республикасы Милли китапханәсе фондларында татар мөһажирләре коллекциясе

Рифә Фәтхерахман кызы ХАРРАСОВА, филология фәннәре кандидаты, ТФА Г.Ибраһимов ис. Тел, әдәбият һәм сәнгать институтының Язма һәм музыкаль мирас үзәге өлкән фәнни хезмәткәре

Узган чорлар шигъриятен шәрехләү проблемасы

Данияр Рөстәм улы ГЫЙЛЬМЕТДИНОВ, тарих фәннәре кандидаты, ТФА Исламны фәнни өйрәнү үзәге бүлек мөдире

Совет мәгърифәтчеләре һәм дини терминология

Әлфия Рәшит кызы НУРМӨХӘММӘТОВА, Аксубай районының төбәк тарихын өйрәнү музейе директоры

«Шәһри Бану-Шәрбан» кыйсасы буенча ижади эш башкару

Гүзэл Фәйзрахман кызы ЮНЫСОВА, ТФА Г.Ибраһимов ис. Тел, әдәбият һәм сәнгать институтының Язма һәм музыкаль мирас үзәге өлкән фәнни хезмәткәре

Татарстанның музыкаль мәдәниятен өйрәнү мәсьәләләре

Эльмира Кадим кызы СӘЛАХОВА, тарих фәннәре кандидаты, Ш.Мәржани ис. Тарих институты өлкән фәнни хезмәткәре

Беренче бөтендөнья сугышы фронтларыннан язылган татар солдатлары хатларын өйрәнү тәҗрибәсе һәм проблемалар

16.00–16.30. Конференциягә йомгак ясау

